

УДК 373.3:37.091.33

Н.М. Стрілецька,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти
Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Ю.О. Лаврінчук,
магістрантка I курсу Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Н.П. Петренко,
магістрантка I курсу Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛЕПБУКУ
«Я І ЦИФРОВІ ПРИСТРОЇ» (ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ, 2
КЛАС)**

Анотація. У статті узагальнено педагогічний досвід створення та впровадження в освітній процес нової української школи інноваційної форми навчання – лепбуку. Авторами наведено визначення понять «лепбук», проаналізовані види лепбуків, об'єкти наповнення та етапи їх створення, схарактеризовані напрями застосування лепбуку в освітньому процесі початкової школи; висвітлені переваги нової технології для вчителя та розвитку учнів, розкриті етапи навчання учнів самостійному створенню «книги на колінах». Крім цього, висвітлені методичні особливості розробки та використання лепбуку «Я і цифрові пристрої» інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (Інформатична освітня галузь, 2 клас): деталізовані етапи розробки лепбуку у відповідності до обраної теми, наведені методичні прийоми використання вправ, візуалізованих у лепбуці за допомогою мінікниг та ігор у процесі опрацювання, актуалізації та закріплення навчального матеріалу.

Ключові слова: Нова українська школа, лепбук, інформатична освітня галузь, освітній процес.

Nataliya Srtriletska, Yuliya Lavrinchuk, Nataliya Petrenko
T. G. Shevchenko's National University «Chernihiv Collegium»

**THEORETICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT AND USING OF
LAPBOOK «I AND DIGITAL DEVICES» (INFORMATIVE EDUCATIONAL
DEPARTMENT, 2nd CLASS)**

Summary. In the article generalized pedagogical experience of creation and introduction of lapbook as an innovative form of training in the educational process of New Ukrainian School. Certainly that lapbook is a thematic folder or a book at which in place of pages are “envelopes”, “puzzles”, “small books”, “involutes”, “windows” and other details with evident information for a concrete theme. It is set that lapbooks does not have clear limitations in size or form. The authors analysed types of lapbooks, objects of their filling and also stages of creation of lapbook that consist of “formulation of problem”, “stowage of plan”, “creation of layout”, “thinking over filling of lapbook”, “collection of information and visual materials” and “direct making”, also described the directions of application of lapbook in the educational process for primary school, among which selected “a book of the last of peat-time of learning”, “the student’s book-portfolio”, “a book-presentation of results of project”, “daily book for working with new material on a lesson”. In the article advantages of new technology are reflected for teacher and development of students, exposed stages of independent creation of “book-on-knees” by pupils. In particular, speech goes about gradual training of pupil to independent collecting and organizing of information of lapbook which began with “making of forms and placing of information”, whereupon to put create lapbook after teacher’s instructions, afterwards, independently create lapbook working individually, in pairs or by group. The basic objects of lapbook are “small books” and “pockets” in which located different educational-developing tasks and interest information. Except for it in the article lighted up methodical features of development and using of lapbook “I and digital devices” of integrated course “I investigate the world” (informative

educational department, 2nd class). The authors detailed stages of development of lapbook according the select theme, defined the expected results of learning to semantic line; offered the oriented plan of interesting tasks for lapbook “I and digital devices”; presented the methodical receptions of the using of tasks which visualized by lapbook as “small books” and games – “Keys and their settings”, “Let use QR-codes”, “As a computer helps us in life”, which can be used in the process of working, actualization and fixing of educational materials on the lessons of informatics.

Key words: New Ukrainian School, lapbook, informative educational department, educational process.

Постановка проблеми. Нині система початкової освіти зазнає суттєвих змін. Важливим завданням нової української школи є формування в учнів ключових та предметних компетентностей, необхідних для успішного їх навчання й соціалізації. Освітнє середовище традиційного репродуктивного навчання має трансформуватись задля забезпечення оптимальних умов вихованцям здобувати знання самостійно й у співпраці з іншими, легко і творчо, а головне, керуючись власними внутрішніми потребами та інтересами.

Все це потребує впровадження інновацій: використання нових форм та методів навчання, його індивідуалізації, збільшення комплексу новітніх технічних засобів, широкого застосування цифрових технологій навчання.

Одним із перспективних методів, які сприяють вирішенню завдань нової української школи, є лепбук.

Лепбук – інтерактивна папка для дітей та особлива організація навчального матеріалу на певну тему.

Так, використання лепбуків в освітньому процесі дозволяє здійснювати навчання у ігровій формі, за своїм бажанням організувати інформацію з теми, що вивчається, краще зрозуміти і запам’ятати матеріал, повторити вивчене у будь-який зручний час, напрацьовувати навичку самостійного збору, відокремлення та систематизації інформації, розвитку комунікаційних навичок, командної взаємодії тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Термін «лепбук» (з англійського «lapbook» – книга на колінах) вперше використала у своїй домашній школі мати та письменниця з Вірджинії Теммі Дабі. Вона узагальнила досвід використання різноманітних міні книг, автором створення яких була Діна Зайк ще у вісімдесятих роках минулого сторіччя. Саме Діна Зайк запропонувала використовувати так звані foldables – складені аркуші паперу, для легкого та ненав'язливого запам'ятовування інформації дітьми. Дж. Девей зазначав, що використання лепбуків забезпечує «навчання у дії», під час якого учні самостійно в активній взаємодії здобувають нові знання, обираючи власні способи пізнання (Е. Дейл) та розширюючи інформаційний простір за рахунок створення творчо-дослідницького середовища.

Завдяки раціональному поєднанню теорії та практики для розв'язання конкретних завдань лепбук набув популярності у Великій Британії, Бельгії, Німеччині, Італії, Фінляндії та інших країнах.

Дослідження та впровадження лепбука в освітній процес висвітлено в таких працях педагогів, як Д. Гатовська, Е. Блохіна та Т. Лиханова, Н. Мартинова, Е. Пестова, К. Ляшенко, О. Крігер та інші.

Сьогодні лепбуки застосовують в освітньому процесі як початкової так і середньої школи під час вивчення будь-якого предмета. Переважна більшість публікацій з даної теми є описання власного педагогічного досвіду використання. Так, І. Большакова на платформі Ed-Era ознайомлює слухачів онлайн курсу для вчителів початкової школи з основними поняттями, видами та технологією створення «книг на колінах». Л.Петренко розкрито функції лепбуку у роботі з молодшими школярами, з поміж іншого, вчитель описує спосіб застосування лепбуку у проектному навчанні. У методичному посібнику А.Пляцок та В.Олійник розкриті особливості організації проектної, навчальної діяльності, розвитку творчості дитини за допомогою лепбуку.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. На нашу думку, на сьогоднішній день не достатньо приділено уваги методиці створення

та використання лепбуку у процесі навчання молодших школярів інформатичної освітньої галузі (інтегрованого курсу «Я досліджую світ»).

Мета статті – теоретично узагальнити педагогічний досвід застосування лепбуку у співпраці з молодшими школярами як інноваційної технології навчання, розкрити методичні особливості створення та впровадження в освітній процес лепбуку «Я і цифрові пристрої».

Виклад основного матеріалу. Лепбук – це тематична папка або книга, у якій замість сторінок –«конвертики», «складанки», «мінікниги», «розготки», «віконця» й інші деталі з наочною інформацією за певною темою. Основою лепбука є зазвичай цупкий папір.

Під створенням лепбуку розуміють процес пошуку, опрацювання, збереження та представлення (візуалізація різними способами) цікавої інформації з певної теми. Тему обирають більш вузьку для максимального її розкриття, проте найчастіше педагоги створюють лепбуки відповідно тем навчального тижня чи місяця [3], [6]. Структура і зміст лепбука доступні дітям будь-якого віку, адже він забезпечує ігрову, пізнавальну, дослідницьку та творчу активність всіх вихованців.

Лепбуки не мають чіткої межі за розміром. Головна умова — це вільний доступ дітей до нього. Найчастіше лепбуки створюють у форматах А3 складеному та А2 розгорнутому виглядах, або формату А4 у складеному вигляді та А3 — у розгорнутому. Головне, щоб книга відповідала віковим особливостям дітей молодшого шкільного віку, тобто щоб учні могли самостійно працювати з лепбуком: тримати його в руках, писати і виконувати завдання в ньому, транспортувати його [7], [6].

Види лепбуків за призначенням: навчальні; ігрові; привітальні; до свята (Новий рік, день матері, Великдень, день Конституції); автобіографічні (день народження, похід в кіно, відпочинок).

Аналіз досліджень з проблеми використання лепбуку, показав, що дана технологія дозволяє учням навчитись самостійно обирати цікавий їм матеріал, розуміти його, швидше й простіше запам'ятовувати, і за необхідності,

відтворювати. Крім того, лепбук дає можливість кожній дитині проявити свою індивідуальність, креативність та творчість під час створення роботи.

Для самих педагогів оволодіння технологією лепбуку дає наступні переваги:

- сприяє організації матеріалу по темі, що вивчається в рамках тематичного планування;
- дає можливість для використання дидактичних ігор з різних розділів та у різних варіаціях;
- сприяє оформленню результатів спільної проектної діяльності і може бути формою представлення підсумків проекту або тематичного тижня;
- сприяє залученню батьків до співпраці із виготовлення ігор;
- сприяє організації індивідуальної та самостійної роботи з дітьми;
- є гарним способом подати всю наявну інформацію в компактній формі.

Вчитель поступово привчає вихованця самостійно збирати і організовувати інформацію.

Так, на першому етапі «Виготовлення форм та розміщення інформації», варто розглянути та виготовити окремі мінікнижки, що стануть елементами лепбуку, розглянути та виготовити чарівні кишеньки, далі - розмістити в них картки з інформацією, створити об'ємні аплікації з паперу.

На другому етапі «Створення лепбуку за інструкціями учителя», діти вчитимуться розміщувати назву теми і малюнок, формують кластери, розподіляють інформацію по площині лепбука, добирають форми для представлення інформації, створюють та розміщують інформаційні блоки.

На третьому етапі «Створення лепбуку самостійно», діти працюють індивідуально, в парі або групі» [3, с.76].

Отже, лепбук може використовуватись як колективна, парна та індивідуальна форма роботи. Створюючи індивідуальний лепбук, дитина має сама обрати яким способом та що вона буде вкладати у нього. Допомога вчителя повинна бути ненав'язливою та коригуючою.

При роботі над колективним (або парним) лепбуком, учні спільно планують зміст його розділів, форми відображення у міні книжках, загальне оформлення. У цьому випадку педагоги рекомендують допомогти диференціювати завдання для кожної дитини у відповідності до її здібностей та інтересів: одним – намалювати сюжет, іншим-зібрати книжку - складанку, а третім - завдання, що розвивають логічне мислення. При цьому роль вчителя полягає у допомозі, коригуванні роботи та підтримці інтересу вихованців до творчості.

Важливою у роботі над лепбуком є й трудова діяльність дітей. Так, під час створення лепбука дитина вирізає, згинає, вклеює, скріплює міні - книги. Вона активно та наполегливо працює, прагне досягти найкращого результату, продемонструвати його друзям та дорослим. Досліджено, що внаслідок реальності отриманого результату, дитина відчуває задоволення й прагне до зростання при наступному його створенні [8 с. 45].

Отже, шляхом неодноразових вправлянь з лепбуком у дітей розвиваються ключові уміння, як от:

- вміння планувати майбутню діяльність;
- домовлятися з однолітками;
- розподіляти обов'язки;
- шукати потрібну інформацію, узагальнювати її, систематизувати;
- самостійно давати пояснення на виникаючі питання;
- приймати власні рішення, спираючись на свої знання і вміння;
- використовуючи усне мовлення, висловлювати свої думки і бажання;
- творчі здібності та комунікативні навички.

Робота над створенням лепбука не обмежується певними часовими рамками. Цей процес може тривати лише один день, а може здійснюватись протягом тижня або кількох. Все залежатиме від складності поставлених завдань, від глибини розкриття теми, від умінь та навичок учнів групи [3].

Виділимо напрями застосування лепбуку в освітньому процесі:

1. Як книга останнього етапу (Англомовні педагоги часто кажуть "lastlapbook" прим. останній етап — узагальнююча тема);
2. У якості портфоліо при формувальному оцінюванні;
3. У якості форми демонстрації (презентації) результатів учнівського проекту;
4. Як дидактичний матеріал при опрацюванні нового матеріалу.

У початковій школі актуальним методом інтерактивного навчання є метод проектів. Як відомо, він дозволяє значно підвищити самостійну активність, розвивати творче мислення, уміння самостійно знаходити інформацію про предмет або явище, дає можливість розвивати пізнавальні навички учасників, формувати уміння самостійно конструювати власну діяльність, орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати одержані знання на практиці. Всі ці завдання можна ефективно реалізувати, використовуючи лепбук.

Лепбук є одним із різновидів проекту, підсумковою формою подання матеріалу з реалізації проекту. Створення лепбука містить наступні етапи проекту:

1. Проблема – визначення мети, формулювання теми.
2. Планування - розробка лепбука.
3. Пошук інформації – виконання.
4. Продукт.
5. Презентація результату проекту.

Під час реалізації проекту, лепбук виступає у головній своїй ролі – як форма організації навчального матеріалу для кращого її засвоєння. В ході роботи над проектом лепбук допомагає краще зрозуміти, узагальнити, систематизувати та запам'ятати вивчену або досліджену тему. В той же час, завершивши роботу, дитина з легкістю зможе відтворити, пригадати цей досвід, опираючись на створений своїми руками лепбук.

Під час проектної діяльності, лепбук може слугувати наочною демонстрацією послідовності дослідження. Тоді у ньому можна довільно

відобразити етапи роботи, зміст на кожному з етапів та результати всього дослідження в цілому. Ще одним варіантом застосування лепбука може бути створення його як презентації отриманих знань з конкретної теми на завершальному етапі проекту та його відтворення у міні-книжках, малюнках, іграх тощо [4, с. 98].

Організуючи дослідницьку та творчу діяльність дітей, педагог неодмінно залучає до неї батьків, тому що в багатьох випадках дитина, особливо молодшого шкільного віку, з нею самостійно може не впоратись. Залучення батьків вихованців дасть можливість створити атмосферу співпраці та спільної творчості дітей, батьків та педагогів. Взаємодія з сім'єю дозволить досягти найбільш ефективних результатів.

Під час самостійного виготовлення лепбука перед дітьми, як правило постають проблемні ситуації, розв'язання яких потребує певних знань: як правильно дібрати матеріал, яка форма буде доцільнішою при зображенні того чи іншого предмета чи явища, де найкраще розташувати міні-книжку, чим прикрасити свій лепбук, щоб він був оригінальним та неповторним тощо. У процесі такої наполегливої та кропіткої роботи дитина вчиться нестандартно та творчо підходити до виконання завдання, використовувати знайомі прийоми роботи, знаходити нові.

Отже, лепбук крім усього є засобом творчого розвитку та самовираження учня, можливістю створити оригінальний продукт, здійснюючи при цьому певний пошук, дослідження, комбінуючи, переносючи знайомі способи дій, вдаючись до нових підходів у вирішенні та виконанні завдань [1].

Створення лепбука є однією з цікавих форм роботи, що може об'єднати батьків, дітей та вчителя в одну велику дружну родину, яка зацікавлена у створенні спільного результату, продукуванні та відтворення оригінальних ідей. Співпраця з батьками завжди сприяла створенню атмосфери довіри, взаєморозуміння, підтримки. Будучи активними учасниками творчого процесу, батьки забезпечують підтримку:

1. Організаційну (екскурсії, походи).

2. Технічну (фото, відео).
3. Інформаційну (збір інформації для лепбука).
4. Мотиваційну (підтримка інтересу, впевненості в успіху).

Робота зі створення лепбуку передбачає декілька етапів. Пропонуємо алгоритм такої роботи:

1. Постановка проблеми. Формулювання теми. На початковому етапі можна сформулювати проблему, яка дозволить знайти потрібну тему. Тема повинна бути цікавою дитині і доступною (відповідати віку, оригінальна). Це може бути тема, над вивченням якої ви працюєте впродовж тижня, місяця, тема дослідження, проекту. Наприклад, ми обрали тему лепбука: «Я і цифрові пристрої»

2. Складання плану. На цьому етапі необхідно розбити тему на підтеми та дрібніші частини інформації. Далі, потрібно продумати план про що буде розповідатись у цій папці для розкриття теми. Ці частини інформації можна буде використовувати, як тему дня під час тематичного тижня, або як підтему під час роботи над проектом. Ця частина роботи є дуже важливою, оскільки вона цілком виконується педагогом і саме від вибору окремих підтем залежить яку кількість інформації засвоїть дитина, наскільки різнобічною та цікавою та потрібною для дитини буде вона. Цілком можливо, що розпочавши роботу над лепбуком, у дітей можуть виникнути питання, які буде доцільно вивчити досконаліше, що в свою чергу приведе до створення нових підтем.

Перед тим, як розбити тему на логічні блоки, зробимо аналіз змістової лінії «Я і цифрові пристрої» щодо виконуваних нею освітніх завдань. Змістова лінія «Я і цифрові пристрої» реалізовується через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв'язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги пристроїв стосовно

виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організовувати власний робочий простір на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/учениці [10, с. 43].

Орієнтований план лепбука за темою «Я і цифрові пристрої» може бути таким:

- Правила роботи за комп'ютером;
- Складові комп'ютера;
- Ввімкнення, вимкнення та перезавантаження комп'ютера;
- Клавіші та їх призначення;
- Дидактичні ігри: «Склади пазли», «Лабіринт», «Кросворд», «Знайди слово», «Відгадай!»;
- Цікаві факти про комп'ютер;
- Як комп'ютер допомагає нам у житті.
- Організація робочого місця під час навчання з різними пристроями.
- Історія створення комп'ютера (шкала часу)
- QR коди для перегляду навчального відео [10].

3. Створення макета. На цьому етапі необхідно продумати основу для лепбука. Вона може бути у вигляді стандартної книжечки з двома розворотами, картонної папки формату А3 або А4 з кількома розворотами, книжки-гармошки, фігурної папки. Форма основи лепбука залежить від обраної теми та творчості педагога. На основі розташовуються різноманітні міні-- книжки, кармани тощо.

4. Продумування наповнення лепбука. Тут потрібно дібрати до кожної підтеми той тип міні-книги, який найкраще підходить для викладу інформації. Цей етап передбачає творчу співпрацю вчителя і учнів.

5. Збір інформації та матеріалу. Це можуть бути прислів'я, загадки, ігри по темі, вірші, оповідання, ігрові вправи і інша інформація. На цьому етапі можуть включатися батьки, як учасники освітнього процесу.

б. Приготування необхідного матеріалу та безпосереднє виготовлення. Цей етап здійснюється у творчій співпраці вчителя і учнів.

До лепбуку можна вкласти багато різних об'єктів. Так, створені кишеньки дозволяють вміщувати:

- паперові зображення тварин, людей, казкових героїв різного розміру;
- пазли куплені або власноруч розрізані кольорові картинки;
- настільні ігри;
- дидактичні ігри;
- логічні ігри, лабіринти, кросворди;
- ігри на уважність;
- розмальовки, штриховки;
- реальні предмети (листівки, шматочки тканини, листя тощо).

Окрім цього інформацію у лепбуці візуалізують шляхом мінікиг. Назвемо найбільш відомі.

Багатошарова міні-книга. Виготовляється з паперу різної довжини, складеного та з'єднаного між собою. Використовувати для пов'язаного між собою списку;

Книга-вкладка. Використовується для списку подібних речей або прогресії від меншого до більшого.

Книга - віяло. Для її виготовлення використовують аркуші паперу певної форми, що з'єднуються між собою.

Книжка з пелюсток. Ця книжка використовується для демонстрації частин цілого, утворення числа, складу тощо.

Книга-конверт. Складається з чотирикутного аркуша паперу, складеного кутами в центрі.

Книга – сірникова коробка. Використовується для словника та пов'язаних з ним понять.

Книга-круг. Має вигляд круга, складеного на 4 частини.

Книга-колесо. Використовуються для позначення невеликих процесів.

Авторами статті розроблено технологію створення лепбуку «Я і цифрові пристрої» (див. Рис.1) інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Рис. 1. Фото лепбуку "Я і цифрові пристрої"

(Інформатична освітня галузь, 2 клас) та систему вправ з ним на етапах опрацювання, актуалізації та закріплення навчального матеріалу з даної теми [5]. Розглянемо деякі з них.

Завдання «Клавіші та їх призначення» ми подали вигляді квітки-розгортки (див. Рис. 2) . На пелюстках зображено клавіші та їх призначення.

Рис. 2. Вигляд мінікниги із завданням та його шаблон

При опрацюванні теми «Клавіатура. Ознайомлення з розміщенням і призначенням клавіатури» на етапах вивчення нового матеріалу або при

повторенні на подальших уроках доцільно використовувати запитання наступних типів:

- Які вам відомі комбінації клавіш? Назвіть їх призначення.
- Назвіть основні групи клавіш на клавіатурі?

На етапі закріплення нового матеріалу (робота за комп'ютером) пропонуємо використати завдання із друкуванням слів-відповідей на прості запитання, або запитання у формі загадок.

Завдання повинні виконуватися легко, адже наша основна мета - введення з клавіатури.

Завдання для знайомства з клавішею SHIFT орієнтовані на третьокласників

- Наберіть, будь ласка, своє повне ім'я, по батькові і прізвище; свою повну адресу...
- Придумати слова з букв сусідок. Хто найбільше придумає слів (або найдовше слово) з літерами, які знаходяться поруч на клавіатурі, наприклад слово ПАРОПЛАВ)
- Набрати необхідне за змістом слово, якого не вистачає: Ведмідь ліс, верблюд - ... [5, с.41].

Завдання «Використовуємо QR-коди» (див. Рис.3) використовувати буде корисним при вивченні теми «Перегляд навчального відео, анімацій, схем, пошук та навігація у безпечних мережах та Інтернеті за допомогою цифрових пристроїв» З ним можна працювати на етапі закріплення матеріалу.

Завдання для учнів:

Розгляньте та декодуйте QR-коди (використайте, встановлений на смартфоні, спеціальний додаток. Дізнайтесь, що закодовано в кожному з QR-кодів та підпишіть їх) [5, с.48].

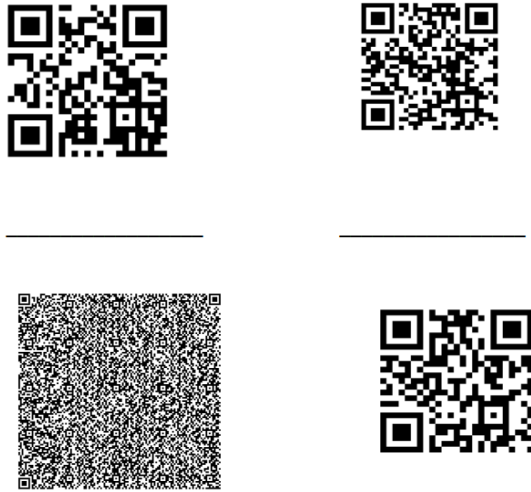

Рис. 3 Вигляд завдання «Використовуємо QR-коди»

Завдання «Як комп'ютер допомагає нам у житті» виконується на основі мінікниги-гармошки (див Рис.4). Його метою є узагальнення знань про можливості використання комп'ютерної техніки у навчанні, побуті та дозвіллі.

Рис. 4. Мінікнига та схема-узагальнення до завдання «Як комп'ютер допомагає нам у житті»

- Робота з мінікнигою може бути такою. Розглянь сторінку мінікниги та поясни.
- У чому тобі може допомогти комп'ютер?
- Як комп'ютер використовують у навчанні? Під час вивчення будь-якої мови? Знаходження інформації? У побуті чи на дозвіллі?

- Що таке «розумний дім»? (Це будинок, який живе під керівництвом комп'ютера. Він може регулювати температуру, освітлення в кімнатах, вмикати й вимикати телевизор і навіть розігрівати їжу). Вигадай свій «розумний» дім. Розкажи, що в твоєму будинку робитиме комп'ютер.
- З'ясуй, що вміє комп'ютер і на яких уроках він може стати тобі в нагоді.
- Де люди використовують комп'ютери?
- Яку хатню роботу може виконувати комп'ютер?

Висновки і пропозиції. Отже, «лепбук», або «книга на колінах» являє собою папку, розміром формату А4, або А3. Він є засобом візуалізації, систематизації та узагальнення цікавої та необхідної інформації за темою тижня, місяця, проектної діяльності тощо в освітньому процесі початкової школи. Робота з лепбуком є дієвим способом формування ключових умінь учнів, комунікативних навичок та творчих здібностей, способом співпраці з батьками. Лепбук - це інноваційна технологія, яка складається з етапів: «постановка проблеми»; «складання плану»; «створення макета», «продумування наповнення лепбука»; «збір інформації та матеріалу» та «безпосереднє виготовлення». Основними об'єктами лепбуку вважають мінікниги та кишеньки, у яких розміщують різні навчально-розвивальні завдання. Серед поширених напрямів застосування лепбука виділяють «книгу останнього етапу» навчання; книгу-портфолію учня; книгу-презентацію результатів проекту; книгу дня для опрацювання нового матеріалу на уроці. Методика розробки лепбуку «Я і цифрові пристрої» інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (Інформатична освітня галузь, 2 клас), описана авторами статті, визначає мету як сприяння усвідомленню і розпізнаванню учнями завдань, що розв'язуються за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей; деталізує етапи створення лепбуку та розкриває особливості роботи із завданнями, візуалізованими у мінікнигах та кишеньках лепбуку: «Клавіші та їх призначення», «Використовуємо QR-коди», «Як комп'ютер допомагає нам у житті» та ін. на опрацювання повторення та закріплення навчального матеріалу. Можливими напрямками дослідження з

даної проблеми вбачаємо розробку методики використання лепбуку у навчальному проєкті та при формуальному оцінюванні учнів у процесі навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (початкова школа).

Список використаних джерел:

1. Бабенко О. В. Розвиток творчих здібностей учнів. Дивослово. 2001. № 11. С. 28. 45–46.
2. Бібік Н. М., Бондарчук Г. П. «Я досліджую світ» : підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 част.). Київ: Світич, 2018. 207 с.
3. Большакова І. Лепбук. Онлайн-курс для вчителів початкової школи. 2018. URL : <https://youtu.be/xRRqIOk0vXg> (дата звернення: 11.05.19)
4. Косогова О. О. Метод проєктів у практиці сучасної школи. Харків : Ранок, 2010 . 144 с.
5. Лепбук. Вікіпедія. 2019. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Лепбук> (дата звернення: 11.05.19)
6. Петренко Л. Лепбук як навчальна технологія у початковій школі. Заступник директора школи. 2018. №11. С. 51–55.
7. Пляцок А. О., Олійник В. В. Використання технології «лепбук» в роботі з дошкільниками: навч.-метод. посібник. Вінниця : КУ «ММК», 2017. 45 с.
8. Сисоєва С. В. Особистісно зорієнтовані технології: метод проєктів. Підручник для директора. 2005. № 9/10. С. 25–31.
9. Стрілецька Н. М., Лаврінчук Ю. О., Петренко Н. П. Лепбук «Я і цифрові пристрої». Розробка та використання: навч.-метод. посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 60 с.
- 10 Типова освітня програма початкової освіти цикл І (1-2 класи), 2018 р. За редакцією Шияна Р.Б. 2018. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnitstvom-o-ya-savchenko.docx> (дата звернення: 08.03.18)

References

1. Babenko O. V. (2001) Rozvytok tvorchykh zdbnostei uchniv [The development of pupils' creative skills]. *Dyvoslovo*, no. 11, pp. 28, 45–46. (In Ukrainian)
2. Bibik N.M., Bondarchuk H. P. (2018) Ya doslidzhuu svit : pidruchnyk dlia 2 klasu zakladiv zahalnoi serednoi osvity (u 2 chastynakh) [I investigate the world]. Kyiv, Svitych. (In Ukrainian)
3. Bolshakova I. (2018) Lepbuk. Onlain-kurs dlia vchyteliv pochatkovoï shkoly [Lapbook]. URL : <https://youtu.be/xRRqIOk0vXg>
4. Kosogova O. O. (2010) Metod proektiv u praktytsi suchasnoi shkoly [A method of projects is in practice of modern school]. Kharkiv, Ranok. (In Ukrainian)
5. Lepbuk. Wikipediia (2019) [A lapbook]. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Лепбук>
6. Petrenko L. (2018) Lepbuk yak navchalna tekhnolohiia u pochatkovii shkoli [Lapbook as educational technology at the primary school]. *Zastupnyk dyrektora shkoly*, no.11, pp. 51–55. (In Ukrainian)
7. Pliatsok A. O., Oliinyk V. V. (2017) Vykorystannia tekhnolohii “lepbuk” v roboti z doshkilnykamy : navchalno-metodychnyi posibnyk [A using of technology “lapbook” in process with pre-school children]. Vinnytsa, KU “MMK”. (In Ukrainian)
8. Shyian R. B. (ed.) (2018) Typova osvितnia programa pochatkovoï osvity, tsykl I (1-2 klasy) [Typical educational program of primary school, 1st circle]. (In Ukrainian)
9. Striletska N. M., Lavrinchuk Yu. O., Petrenko N. P. (2019) Lepbuk “Ya i tsyfrovi prystroi”. Rozrobka ta vykorystannia : navchalno-metodychnyi posibnyk [A lapbook “I and digital devices”. Creation and using]. Chernihiv, NUCHK. (In Ukrainian)
10. Sysoieva S. V. (2005) Osobystisno zoriientovani tekhnologii: metod proektiv [Personality orientated technologies: the method of projects]. *Pidruchnyk dlia dyrektora*, no. 9/10, pp. 25–31. (In Ukrainian)